

สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้นในต่างประเทศ

การกำหนดสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้นในประเทศอังกฤษ¹

ในประเทศอังกฤษได้มีการกำหนดในเรื่องสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้นเดิมไว้ในกฎหมายบริษัท โดยในระยะเวลาแรกสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้นได้พัฒนามาจากการกำหนดหน้าที่ของกรรมการบริษัทที่มีหน้าที่ตามหลักความซื่อสัตย์สุจริต (Fiduciary Duty) ในการดำเนินงานของบริษัท โดยจะมีผลไปถึงการดำเนินการในการเพิ่มทุนของบริษัทที่กรรมการจะต้องดำเนินการอย่างซื่อสัตย์สุจริตแต่มีบางครั้งกรรมการได้ดำเนินการเพิ่มทุนและจัดสรรหุ้นเพิ่มทุนให้กับกลุ่มของตน ศาลของประเทศอังกฤษจึงได้กำหนดหลักการในเรื่องสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนให้กับผู้ถือหุ้นเดิมโดยได้กำหนดว่า ในกรณีที่บริษัทจะจัดสรรหุ้นเพิ่มทุนจะต้องจัดสรรให้กับผู้ถือหุ้นเดิมของบริษัทก่อน เพื่อให้ผู้ถือหุ้นของบริษัทสามารถดำรงสัดส่วนการถือหุ้นของตนในบริษัทไว้ โดยจะมีผลถึงการดำรงสัดส่วนในการลงคะแนนและสัดส่วนในการเป็นเจ้าของบริษัท นอกจากนี้การกำหนดหลักดังกล่าวจะเป็นการกำหนดการดำเนินการในการจัดสรรหุ้นเพิ่มทุนของกรรมการบริษัท มีผลให้การจัดสรรหุ้นเพิ่มทุนดังกล่าวเป็นการดำเนินการโดยถูกต้องตามหลักความซื่อสัตย์สุจริต ต่อมาได้มีการบัญญัติเรื่องสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนใน Companies Act 1980 มาตรา 17 - 18 และในปัจจุบันได้บัญญัติไว้ใน Companies Act 1985 มาตรา 89 - 96 และได้มีการกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินการเกี่ยวกับสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนสำหรับบริษัทซึ่งเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ใน Admission of Securities to Listing

¹ Palmer, F.B., Sir. Palmer's Company Law, 25th ed.

(London : Sweet & Maxwell , 1992), p 5208 . and John .L.P.,

ISSUES AND OFFERS OF COMPANY SECURITIES : THE NEW REGIMES ,

(London : Sweet & Maxwell , 1988), p 16 . and Xuereb , P.G.,

THE RIGHTS OF SHAREHOLDERS (London : BPS PROFESSIONAL BOOKS ,

1989), P 125-129 .

1. ข้อกำหนดในกฎหมายบริษัทของอังกฤษ

กฎหมายบริษัทของประเทศอังกฤษได้กำหนด เรื่องสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้นโดยกำหนดไว้ดังนี้

1.1. เงื่อนไขในการให้สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนแก่ผู้ถือหุ้น

บริษัทที่จะเพิ่มทุนประเภทหุ้นทุน หลักทรัพย์ที่ให้สิทธิในการได้รับหุ้นทุนหรือหลักทรัพย์ซึ่งสามารถแปลงสภาพแห่งสิทธิเป็นหุ้นทุนได้² โดยการชำระค่าหลักทรัพย์ที่ออกเป็นเงินสด จะต้องจัดสรรหุ้นให้กับผู้ถือหุ้นทุน ซึ่งหมายรวมถึงผู้ซึ่งถือหุ้น 28 วันก่อนวันเสนอขายหลักทรัพย์ แต่จะไม่มีผลใช้บังคับกับผู้ถือหุ้นซึ่งถูกจำกัดสิทธิในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน เช่น การได้รับเงินปันผล หรือการออกเสียงลงคะแนน รวมถึงการจำกัดในทุนของบริษัท หรือ หุ้นทุนซึ่งออกภายใต้โครงการจัดสรรหุ้นให้พนักงาน³ วิธีการจัดสรรจะต้องจัดสรรให้แก่ผู้ถือหุ้นทุนตามสัดส่วนที่เขาถือหุ้นอยู่ (Pro Rata) โดยนำชื่อผู้ถือหุ้นที่ได้รับสิทธิในการจองซื้อหุ้นทั้งหมดมารวมกันและกำหนดสัดส่วนการให้สิทธิ⁴

1.2. ระยะเวลาในการเสนอให้สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนแก่ผู้ถือหุ้น

เวลาในการเสนอให้สิทธิในการจองซื้อหุ้นจะต้องเสนอในช่วงเวลาซึ่งผู้ถือหุ้นสามารถรับทราบได้ แต่จะต้องไม่น้อยกว่า 21 วัน และห้ามยกเลิกสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนในช่วงเวลาระหว่างคำเสนอจะครบกำหนดตอบรับ หรือก่อนที่บริษัทจะได้รับจดหมายตอบรับหรือปฏิเสธ⁵

² Companies Act 1985, S.94

³ Companies Act 1985, S.89(1)

⁴ Companies Act 1985, S.89

⁵ Companies Act 1985, S.89(1)(b)

1.3. เรื่องที่ยกเว้นไม่ต้องดำเนินการตามหลักเรื่องสิทธิในการจองซื้อหุ้น
 เพิ่มทุนของผู้ถือหุ้น

1.3.1. ไม่นำมาใช้กับการจัดสรรหลักทรัพย์ประเภททุน ซึ่งเรียกชำระเต็ม
 มูลค่าหรือ บางส่วนที่ไม่ใช่ตัวเงิน⁶

1.3.2. ไม่นำมาใช้กับการกันหุ้นจำนวนหนึ่งไว้เพื่อจัดสรรให้กับพนักงาน⁷

1.3.3. ไม่นำมาใช้เมื่อทุนของบริษัทมีโครงสร้างประกอบด้วยหุ้นหลายประ
 เภทไม่ว่าจะเป็นหุ้นซึ่งมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนหรือหุ้นที่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน เมื่อ
 หนังสือบริคณห์สนธิหรือข้อบังคับของบริษัทได้กำหนดสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนให้กับผู้ถือ
 หุ้นประเภทใดโดยเฉพาะ สิทธิในการจองซื้อหุ้นตามที่กำหนดในกฎหมายจะถูกจำกัด
 ผู้ถือหุ้นกลุ่มใดมีสิทธิซื้อหุ้นในประเภทที่ตนถือโดยเฉพาะ ผู้ถือหุ้นกลุ่มอื่นจะไม่มีจะมีสิทธิใน
 การจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้นประเภทเฉพาะนั้น⁸

1.3.4. ไม่นำมาใช้ในกรณีที่ข้อกำหนดเรื่องสิทธิในการจองซื้อหุ้นขัดกับ
 กฎหมายอื่นซึ่งห้ามบริษัทเสนอหรือจัดสรรหลักทรัพย์ประเภททุนให้กับบุคคล⁹

1.3.5. ไม่นำมาใช้กับการที่บริษัทจำกัด ซึ่งกำหนดในหนังสือบริคณห์สนธิ
 หรือข้อบังคับบริษัทเกี่ยวกับสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนเป็นอย่างอื่น โดยข้อกำหนดเช่นนี้
 ให้สิทธิพิเศษว่าสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนที่กำหนดโดยกฎหมายก็สามารถทำได้ แต่ข้อ
 กำหนดที่กำหนดตามกฎหมายกับข้อกำหนดที่กำหนดโดยข้อบังคับขัดหรือแย้งกันให้ใช้ข้อกำหนด
 ที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ถือหุ้นทั้งปวง¹⁰

อย่างไรก็ตามอำนาจในการกำหนดยกเว้นเรื่องสิทธิในการจองซื้อ
 หุ้นเพิ่มทุนในหนังสือบริคณห์สนธิหรือข้อบังคับของบริษัทต้องดำเนินการโดยใช้หลักสุจริต

⁶ Companies Act 1985, S.89(4).

⁷ Companies Act 1985, S.89(5).

⁸ Companies Act 1985, S.89(2)(3).

⁹ Companies Act 1985, S.93.

¹⁰ Companies Act 1985, S.91.

(Bona Fide) โดยจะต้องดำเนินการเพื่อผลประโยชน์ของบริษัท เพื่อไม่ให้การกำหนด ยกเว้นเรื่องสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนกระทำไปในทางทุจริต¹¹

1.3.6 การมอบอำนาจในการจัดสรรหุ้นเพิ่มทุนให้กับกรรมการสามารถทำได้โดยการกำหนดไว้ในข้อบังคับบริษัท หรือโดยมติของที่ประชุมผู้ถือหุ้น ซึ่งการมอบอำนาจโดยมติของที่ประชุมผู้ถือหุ้นจะถูกจำกัดโดยระยะเวลาว่าจะให้เกินระยะเวลา 5 ปีไม่ได้ แต่เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาที่กำหนดแล้วสามารถที่จะต่ออายุการมอบอำนาจให้ดำเนินการต่อไปได้อีกโดยขอมติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น¹² สำหรับกระบวนการในการขอมติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น กรรมการจะต้องมีหนังสือแจ้งไปยังผู้ถือหุ้นแจ้งกำหนดการประชุมบอกถึงวัตถุประสงค์ในการขอให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นมอบอำนาจในการจัดสรรหุ้นเพิ่มทุน โดยจะต้องบอกถึงเหตุผล วัตถุประสงค์และความเห็นของกรรมการเกี่ยวกับเรื่องที่ได้เสนอในการประชุม¹³

2. ข้อกำหนดในตลาดหลักทรัพย์เกี่ยวกับสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้นเดิม

ใน Admission Securities to Listing ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์ในการรับหลักทรัพย์ กำหนดหน้าที่ของบริษัทจดทะเบียน การกำกับและควบคุมบริษัทจดทะเบียน การห้ามซื้อขายหลักทรัพย์เป็นการชั่วคราว และเพิกถอนการเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียน ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตาม Financial Services Act 1986 ที่ให้อำนาจกับ European Community Directives ซึ่งทอนอำนาจให้ตลาดหลักทรัพย์ออกข้อกำหนด และตลาดหลักทรัพย์ก็ได้ออก Admission Securities to Listing ที่ได้กำหนดเกี่ยวกับสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนไว้ดังนี้

¹¹ Xuereb , P.G., THE RIGHTS OF SHAREHOLDERS (London : BPS PROFESSIONAL BOOKS , 1989), P 126.

¹² Companies Act 1985, S.80.

¹³ Xuereb , P.G., THE RIGHTS OF SHAREHOLDERS (London : BPS PROFESSIONAL BOOKS , 1989), P 127.

2.1. เมื่อบริษัทเสนอขายหลักทรัพย์ประเภทหุ้นทุนเพื่อการชำระค่าหุ้นเป็นเงินสด จะต้องเสนอขายหลักทรัพย์ให้กับผู้ถือหลักทรัพย์เดิมประเภททุนก่อน และจะต้องเสนอขายตามสัดส่วนที่ผู้ถือหุ้นแต่ละคนถือหุ้น เว้นแต่ผู้ถือหุ้นจะได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น¹⁴

2.2. ในกรณีที่ผู้ถือหุ้นได้มอบอำนาจให้กับกรรมการในการดำเนินการจัดสรรหุ้นเพิ่มทุนภายใต้มาตรา 95 ของ Company Act 1985 การออกหุ้นทุนของบริษัทสำหรับการชำระค่าหุ้นด้วยเงินสดที่ได้ดำเนินการจัดสรรให้กับผู้ที่ไม่ใช่การจัดสรรให้ผู้ถือหุ้นเดิมตามสัดส่วนจะอนุญาตภายใต้ระยะเวลาที่กำหนด ภายใต้การดำเนินการที่ได้รับมอบอำนาจ ระยะเวลาที่จะได้รับมอบอำนาจให้ดำเนินการจะต้องไม่เกิน 5 เดือนหลังจากผู้ถือหุ้นได้มอบอำนาจให้โดยมติพิเศษ¹⁵

2.3. การให้สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนแก่ผู้ถือหุ้นที่จะได้รับหุ้นหรือซื้อหุ้นในขนาดตามสัดส่วนที่เขถือหุ้นอยู่ สามารถดำเนินการได้โดยการออกเอกสารการโอนเปลี่ยนมือ (Renounceable Lettle) หรือเอกสารอื่นซึ่งสามารถซื้อขายได้สำหรับช่วงเวลา ก่อนที่หลักทรัพย์นั้นจะต้องใช้สิทธิ¹⁶

2.4. ถ้าผู้ถือหุ้นไม่ใช่สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนตามการให้สิทธินั้น บริษัทสามารถดำเนินการได้โดย¹⁷

2.4.1 ดำเนินการจัดสรรให้กับผู้ถือหุ้นเดิมคนอื่นตามบัญชีผู้ถือหุ้นเพื่อประโยชน์ของบริษัท ในราคาที่สูงกว่าราคาที่เสนอขาย แต่จะไม่ใช้วิธีการนี้ถ้าการให้สิทธิแก่ผู้ถือหุ้นแต่ละคนไม่เกินกว่า 3 ปอนด์

2.4.2 สามารถขายให้กับผู้รับประกันการจำหน่ายหุ้น ถ้าไม่มีผู้ใดซื้อหุ้นในวันสุดท้ายที่จะใช้สิทธิได้

2.4.3 การดำเนินการอย่างอื่นไม่สามารถทำได้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากตลาดหลักทรัพย์ นอกจากนั้นกรรมการของบริษัทผู้ออกหลักทรัพย์ไม่สามารถได้รับสิทธิใน

¹⁴ The Listing Rule, S.9.18

¹⁵ The Listing Rule, S.9.20

¹⁶ The Listing Rule, S.4.25

¹⁷ The Listing Rule, S.4.27

การซื้อขายหลักทรัพย์ เว้นแต่หลักทรัพย์นั้นจะได้มีการเสนอขายให้กับผู้ถือหุ้นในลักษณะเช่นเดียวกัน

2.5. กำหนดเนื้อหาของเอกสารโอนเปลี่ยนมือ (Renounceable Lettle)¹⁸ ว่าจะต้องดำเนินการดังนี้¹⁸

2.5.1 ระบุหมายเลขเอกสารและพิมพ์ในกระดาษที่มีคุณภาพดี

2.5.2 มีรายการดังต่อไปนี้

- ก. ชื่อและที่อยู่ของผู้ถือ และชื่อของผู้ถือร่วม(ถ้ามี)
- ข. สัดส่วนการจัดสรร
- ค. วันสุดท้ายที่สามารถโอนได้ หรือวันสุดท้ายที่รับลงทะเบียนการโอน
- ง. ระบุที่หัวกระดาษว่า ตราสารเป็นตราสารที่มีราคาและสามารถโอนได้
- จ. แนะนำผู้ถือตราสารว่า กรณีมีข้อสงสัยสามารถปรึกษากับที่ปรึกษาอิสระได้
- ฉ. มีหนังสือโอนเปลี่ยนมือ (Form of Renunciation) และคำสั่งของนายทะเบียนไว้ด้านหลังหรือจัดไว้ในเอกสาร
- ช. ระบุข้อกำหนดเกี่ยวกับการแยกสิทธิในการจองซื้อหุ้นในใบแสดงสิทธิในการซื้อหุ้น โดยสามารถติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของบริษัท หรือตัวแทนที่ได้รับการแต่งตั้ง

อนึ่ง ในประเทศอังกฤษการให้สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนแก่ผู้ถือหุ้นสำหรับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ จะต้องทำ Listing Particular ตามที่กำหนดในหัวข้อที่ 5 เรื่อง Listing Particular¹⁹ ตามที่กำหนดในหัวข้อ 5 เรื่อง Listing Particular Appendix 1 Table 1 เรื่อง Issue of Share ในส่วนที่เป็น Issue with share already listed ในหัวข้อที่ (2) Right Issue ซึ่งกำหนดหัวข้อที่จะต้อง

¹⁸ The Listing Rule, S.13.18

¹⁹ The Listing Rule, S.5 Appendeix 1.

เปิดเผยข้อมูลใน Listing Particular ตามกฎหมายอังกฤษจะนำมาใช้เช่นเดียวกับหนังสือ
ชี้ชวน (Prospectus)

3. กระบวนการในการโอนสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้น²⁰

การดำเนินการของบริษัทที่จะให้สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนแก่ผู้ถือหุ้น เริ่ม
ดำเนินการโดยบริษัทจะส่งจดหมายแสดงเหตุผลในการออกหุ้นและเชิญให้ผู้ถือหุ้นจองซื้อหุ้น
ซึ่งบริษัทจัดสรรให้ผู้ถือหุ้น (Explanatory Letter) พร้อมด้วย Provisional
Letter of Allotment (PAL) ซึ่งเป็นตราสารแสดงเงื่อนไขเกี่ยวกับการออกขาย
หลักทรัพย์ ซึ่ง London Stock Exchange ได้กำหนดให้มีเอกสารตอบรับสิทธิ (Form
of Acceptance) และเอกสารโอนเปลี่ยนมือให้กับผู้อื่น (Form of Renunciation)
การออก PAL จะระบุชื่อเจ้าของลงบนตราสาร และโอนกรรมสิทธิโดยส่งมอบตราสาร
เนื่องจากเอกสารออกในรูปแบบของ (Registered Certificate)²¹ ซึ่งผู้ถือหุ้นสามารถ
เลือกที่จะใช้สิทธิในการซื้อหุ้นด้วยตนเอง หรือโอนสิทธิในการซื้อหุ้นให้กับผู้อื่นแต่ต้องกระทำ
ภายในระยะเวลาที่กำหนด

สำหรับเอกสารโอนเปลี่ยนมือ (Renounceable Document) ในกรณี
ของเอกสารการออกหลักทรัพย์ (Allotment Letters) ถือได้ว่าเป็นหลักฐานชั่วคราว
ในการแสดงความเป็นเจ้าของ และเป็นตราสารทางการเงินที่แสดงความเป็นเจ้าของ
ซึ่งสามารถโอนเปลี่ยนมือได้เช่นเดียวกับตราสารที่ใช้ในตลาดเงิน สามารถใช้เช่นเดียวกับ
กับหุ้น โดยโอนไปยังผู้อื่นได้ด้วยการส่งมอบ ซึ่งจะมีการบันทึกชื่อเจ้าของไว้ในทะเบียน
ชั่วคราว (Temporary Register) และปรากฏอยู่ในตัวตราสาร แต่ก็ยังไม่มีมีการเปลี่ยน
ชื่อผู้ถือใหม่ในทะเบียนยังคงเป็นชื่อผู้ได้รับสิทธิครั้งแรกอยู่ ซึ่งแบ่งได้เป็น 4 ชนิด คือ²²

²⁰Palmer, F.B., Sir. Palmer's Company Law, 25th ed.
(London : Sweet & Maxwell , 1992), p 5205 - 5206 .

²¹Issa Secretariat, Union Bank of Switzerland , ISSA
FOLDER 1987. (NZZ Fret AG : Switzerland, 1987), P UK 1.

²²Issa Secretariat, Union Bank of Switzerland, ISSA
HANDBOOK 1990. (NZZ Fret AG : Switzerland, 1987), P UK6 .

3.1. หนังสือแจ้งสิทธิในการให้สิทธิในการซื้อหุ้น (Allotment Letter) เป็นเอกสารชั่วคราวแสดงสิทธิ ใช้ในกรณีที่บริษัทจะเสนอให้สิทธิไปยังประชาชน ซึ่งจะทำในรูป Bearer Form ซึ่งเป็นหลักฐานแสดงสิทธิโอนได้ด้วยการส่งมอบ

3.2. หนังสือแจ้งสิทธิในการให้สิทธิในการซื้อหุ้น (Provisional Allotment Letter) เป็นเอกสารเช่นเดียวกับข้อ 1. แต่เป็นเอกสารแสดงสิทธิที่ออกให้ผู้ถือหุ้นในการที่บริษัทให้สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนแก่ผู้ถือหุ้น (Right Issues)

3.3. เอกสารโอนเปลี่ยนมือ (Renounceable Certificate) เป็นเอกสารแสดงสิทธิให้สิทธิที่จะได้รับหุ้นใหม่ซึ่งออกโดยการเพิ่มทุน หรือ การครอบงำกิจการ (Takeover) ซึ่งออกในรูปเอกสารแสดงสิทธิโอนได้ด้วยการส่งมอบ

3.4. เอกสารแบ่งแยกสิทธิ (Split Receipt Allotment) เอกสารตาม 1 2 หรือ 3 ซึ่งมีการแบ่งแยกสิทธิ โดยเอกสารนี้จะออกในรูปเอกสารแสดงสิทธิโอนได้ด้วยการส่งมอบ

การโอนเปลี่ยนมือโดยผู้ได้รับสิทธิทำได้โดยการส่งมอบเอกสาร หุ้นที่ออกใหม่ตามสิทธิจะระบุชื่อผู้ได้รับสิทธิในการจองซื้อหรือผู้ได้รับโอนสิทธิ แต่ตราสารทั้งหมดเป็นตราสารที่ให้สิทธิภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยในการเข้าจดทะเบียนเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ของอังกฤษสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนจะอยู่ในรูปแบบตราสารที่เรียกว่า "Allotment Letter" และขณะเดียวกันก็มีหลักทรัพย์ที่เรียกว่า "Warrant into equity" จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เช่นเดียวกัน²³

ถ้าบริษัทเป็นบริษัทจดทะเบียนใน London Stock Exchange และบริษัทได้ออกสิทธิในการจองซื้อหุ้นให้กับผู้ถือหุ้น บริษัทสามารถนำสิทธิดังกล่าวเข้ามาจดทะเบียนและทำการซื้อขายสิทธิดังกล่าวในตลาดหลักทรัพย์ในสถานะของการเป็นหลักทรัพย์ชนิดหนึ่งได้ โดยบริษัทผู้ออกหลักทรัพย์จะออกเอกสารในรูปของเอกสารโอนสิทธิในการจองซื้อหุ้นให้กับผู้อื่น ซึ่งเป็นหลักฐานของตัวสิทธิในการจองซื้อหุ้น และการโอนหลักทรัพย์ก็ทำในรูปการโอนเอกสารโอนสิทธิในการจองซื้อหุ้น โดยจะต้องลงชื่อและส่งมอบเอกสาร และสามารถซื้อขายได้จนกว่าจะถึงกำหนดวันใช้สิทธินั้น เมื่อถึงวันกำหนดที่จะใช้สิทธิ ผู้ถือหุ้น หรือผู้ได้

²³ Issa Secretariat, Union Bank of Switzerland, ISSA FOLDER 1987. (NZZ Fret AG : Switzerland, 1987), P UK 1.

รับสิทธิจากการโอนสิทธิของผู้ถือหุ้นสามารถดำเนินการใช้สิทธิได้โดยมอบ PAL ให้กับบริษัท หรือนายหน้าของบริษัท พร้อมกับส่งจ่ายเงินตามจำนวนที่กำหนด ภายในระยะเวลาที่กำหนด เมื่อบริษัทได้รับชำระเงินพร้อมกับ PAL ภายในระยะเวลาที่กำหนดแล้ว บริษัทจะดำเนินการออกหุ้นให้กับผู้ได้รับสิทธิต่อไป

การกำหนดสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้นในประเทศสิงคโปร์²⁴

การให้สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนแก่ผู้ถือหุ้น คือการเสนอหุ้นใหม่ให้กับผู้ถือหุ้นที่จะได้รับหุ้นตามสัดส่วนที่เขถือหุ้นในบริษัท การปฏิบัติโดยปกติจะมีการเสนอให้ผู้ถือหุ้นสามารถซื้อหุ้นในราคาที่ต่ำกว่าราคาหุ้นในท้องตลาด

1. ข้อกำหนดในกฎหมายบริษัทของประเทศสิงคโปร์

ในการให้สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนของประเทศสิงคโปร์ ในกฎหมายบริษัทจะไม่มีข้อกำหนดสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุน (Pre-Emptive Rights) ไว้เป็นกฎหมายบังคับบริษัทเช่นเดียวกับกฎหมายของอังกฤษแต่การจัดสรรหุ้นเพิ่มทุนจะจัดสรรให้กับบุคคลใด เป็นไปตามความเห็นชอบของมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นที่จะให้ความเห็นชอบ

2. ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์เกี่ยวกับสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้น

สำหรับข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ได้กำหนดให้สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนที่บริษัทออกจะต้องสามารถที่จะโอนเปลี่ยนมือให้กับผู้อื่นได้ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน การกำหนดเช่นนี้เพื่อให้ผู้ถือหุ้นสามารถนำสิทธิเข้ามาซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ได้ และเพื่อให้บุคคลภายนอกหรือผู้ถือหุ้นรายอื่นสามารถได้สิทธิที่มีการโอนเปลี่ยนมือ

²⁴ TAN PHENG THENG, SECURITY REGULATION IN SINGAPORE AND MALAYSIA. (Singapore : Stock Exchange of Singapore LTD:1977)

ซึ่งข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ได้กำหนดการดำเนินการเมื่อบริษัทมีการให้สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนแก่ผู้ถือหุ้นไว้ดังนี้²⁵

2.1. บริษัทที่จะให้สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนแก่ผู้ถือหุ้นจะต้องโฆษณาในทันทีขณะที่ได้ขออนุมัติจากตลาดหลักทรัพย์โดยจะต้องเปิดเผยข้อมูลในเรื่องราคา เงื่อนไข และวัตถุประสงค์ในการจัดสรรหุ้นเพิ่มทุน แต่ยังไม่ต้องเปิดเผยในเรื่องวันปิดสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้นจนกว่าจะได้รับความเห็นชอบจากตลาดหลักทรัพย์แล้ว

โดยจะต้องเปิดเผยข้อมูลตามที่กำหนดในหัวข้อ "Offering Circular to be Issue Connection with a Right Issue" ซึ่งมีเนื้อหาการเปิดเผยข้อมูลซึ่งมีลักษณะเดียวกันหนังสือชี้ชวน แต่มีรายละเอียดน้อยกว่า

2.2. การให้สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนแก่ผู้ถือหุ้นซึ่งจะต้องให้สิทธิตามสัดส่วนที่เข้าถือหุ้นอยู่ โดยสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนนั้นจะต้องสามารถโอนเปลี่ยนมือได้ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนให้กับบุคคลที่สามให้สามารถใช้สิทธิเช่นเดียวกับผู้ถือหุ้น

ตลาดหลักทรัพย์จะไม่รับสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนเข้ามาจดทะเบียนถ้าสิทธิดังกล่าวไม่สามารถโอนเปลี่ยนมือให้กับบุคคลที่สามให้สามารถใช้สิทธิได้เช่นเดียวกับผู้ถือหุ้น

2.3. บริษัทจะต้องกำหนดวันใช้สิทธิที่จะรับการจองซื้อหุ้นไม่น้อยกว่า 25 วันทำการภายหลังจากปิดสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้นเพื่อให้สิทธิในการจองซื้อหุ้น และกำหนดช่วงเวลาสำหรับการแบ่งแยกสิทธิและกำหนดการใช้สิทธิต้องไม่น้อยกว่า 14 วันทำการ

2.4. การให้สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนแก่ผู้ถือหุ้นจะต้องมีการรับประกันการจัดจำหน่ายหุ้นกับผู้รับประกันการจัดจำหน่ายหุ้นซึ่งได้รับความเห็นชอบจากตลาดหลักทรัพย์ และจะต้องส่งสัญญาข้างต้นมาให้ตลาดหลักทรัพย์ด้วย

2.5. จะต้องมี การส่งเอกสารให้กับผู้ได้รับสิทธิภายใน 5 วันทำการ ภายหลังจากการปิดสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้น โดยจะต้องมีเอกสารดังนี้

2.5.1 Letter of Entitlement

²⁵Stock Exchange of Singapore Limited. Listing Manual and Corporate Disclosure Policy. January, 1984.

2.5.2 Provision Letter of Allotment และจะต้องมีเอกสารแนบ ดังนี้

ก. Form of Acceptance เป็นเอกสารที่ผู้ถือหุ้นที่ได้รับการจัดสรรสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนต้องกรอกรายละเอียดเมื่อต้องการจะใช้สิทธิในการจองซื้อหุ้น

ข. Request for Splits เป็นเอกสารที่ผู้ถือหุ้นที่ได้รับการจัดสรรสิทธิในการจองซื้อหุ้นต้องกรอกรายละเอียด เมื่อต้องการใช้สิทธิที่จะได้รับการจัดสรรบางส่วนและต้องการที่จะโอนสิทธิที่เหลือทั้งหมดให้กับบุคคลภายนอก

ค. Form of Renunciation เป็นเอกสารที่ผู้ถือหุ้นที่ได้รับการจัดสรรสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนต้องกรอกเมื่อต้องการโอนสิทธิทั้งหมดหรือบางส่วนให้กับบุคคลภายนอก

ง. Form of Nomination เป็นเอกสารที่ผู้ได้รับโอนสิทธิจากผู้ถือหุ้นที่ได้รับสิทธิมีหน้าที่ต้องกรอกรายละเอียด เมื่อได้รับการโอนสิทธิจากผู้ถือหุ้นตามแบบฟอร์ม ค.

จ. Excess Shares Application Form ผู้มีสิทธิปรากฏชื่อในแบบฟอร์มที่ต้องการจองหุ้นมากกว่าจำนวนที่ได้รับการจัดสรรต้องกรอกรายละเอียด

3. กระบวนการในการโอนสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้น

การให้สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนแก่ผู้ถือหุ้นตามกฎหมายบริษัทของสิงคโปร์ ไม่มีการกำหนดถึงการจัดสรรหุ้นเพิ่มทุนแก่ผู้ถือหุ้น (Pre-emptive Rights) โดยการจัดสรรหุ้นเพิ่มทุนจะเป็นไปตามมติของที่ประชุมผู้ถือหุ้น แต่ในข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ได้กำหนดให้บริษัทจดทะเบียนที่ได้มีการให้สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนแก่ผู้ถือหุ้นนั้นจะต้องดำเนินการในเรื่องการโฆษณา การให้สิทธิตามสัดส่วนแก่ผู้ถือหุ้น กำหนดระยะเวลาการให้สิทธิ และกำหนดให้การให้สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนจะต้องมีการรับประกันการจำหน่าย

²⁸ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ "เอกสาร ก.ล.ต. เรื่องสิทธิในการซื้อหุ้นเพิ่มทุน (Rights) ในประเทศต่างๆ"

หุ้น และกำหนดให้สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนจะต้องสามารถโอนเปลี่ยนมือได้ โดยได้กำหนดรูปแบบของเอกสารที่บริษัทได้ส่งจดหมายแจ้งสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนให้ผู้ถือหุ้นให้สามารถใช้สิทธิจองซื้อเองได้ หรือโอนสิทธิในการจองซื้อหุ้นไปให้ผู้อื่นได้โดยกรอกข้อความลงในเอกสารและส่งมอบให้กับผู้รับโอน ซึ่งเอกสารนี้เรียกว่า เอกสารในการออกหลักทรัพย์ (Letter of Allotment) ซึ่งออกโดยระบุชื่อเจ้าของลงบนตราสารนั้นและโอนกรรมสิทธิ์โดยการส่งมอบตราสาร (Registered Certificate) และถือเป็นเอกสารในการโอนเปลี่ยนมือ (Renounceable Letter) ด้วย นอกจากนี้ยังสามารถนำสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนไปจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ด้วย อนึ่งในการเข้าจดทะเบียนเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์สิงคโปร์ สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนได้เข้ามาจดทะเบียนในรูปของ "Allotment Letter" ซึ่งเป็นเอกสารในการออกหลักทรัพย์ และในขณะเดียวกันก็มีตราสารที่เรียกว่า "Warrant into Equity" จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ด้วย²⁷

การกำหนดสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนในประเทศฮ่องกง²⁸

1. ข้อกำหนดในกฎหมายบริษัทของประเทศฮ่องกง

กฎหมายบริษัทของฮ่องกง มาตรา 57 B²⁹ ได้กำหนดให้การจัดสรรหุ้นด้วยวิธีนอกจากวิธีในการจัดสรรหุ้นตามสัดส่วนให้แก่ผู้ถือหุ้นจะต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ถือหุ้น และข้อตกลงการจดทะเบียนหลักทรัพย์ที่บริษัทจดทะเบียนต้องทำกับตลาดหลักทรัพย์ก็ได้กำหนดรองรับข้อกำหนดที่กำหนดไว้ตามกฎหมายบริษัท โดยกำหนดไว้ในวรรคที่ 19 (1) และได้กำหนดขยายประเภทของหุ้นที่จะต้องอยู่ภายใต้บังคับที่จะต้องขอความเห็นชอบในการ

²⁷ Issa Secretariat, Union Bank of Switzerland, ISSA FOLDER 1987. (NZZ Fret AG : Switzerland, 1987), P sk 1.

²⁸ The International Securities Institute, The Practitioner's Guide to the Listing Rules. (Hong Kong : W. William Woods), P 165.

²⁹ The Companies Ordinary, S.57 B

จัดสรรเพิ่มขึ้น โดยขยายไปถึงการจัดสรรหุ้นที่ออกโดยใบสำคัญแสดงสิทธิในการซื้อหุ้น (Warrant) หรือ ตราสารซึ่งสามารถแปลงสภาพแห่งสิทธิเป็นหุ้นได้ (Convertible Securities) แต่ไม่ได้มีการกำหนดว่าจะต้องจัดสรรตามสัดส่วนการถือหุ้น อย่างไรก็ตามในทางปฏิบัติบริษัทก็ได้ดำเนินการจัดสรรหุ้นให้ตามสัดส่วนการถือหุ้น

2. ข้อกำหนดในตลาดหลักทรัพย์เกี่ยวกับสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุน

ในข้อตกลงการจดทะเบียนหลักทรัพย์ได้กำหนดเรื่องการจัดสรรหุ้นให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นสามารถมอบอำนาจให้กรรมการในการจัดสรรหุ้นเพิ่มทุน ใบสำคัญแสดงสิทธิในการซื้อหุ้น ตราสารซึ่งสามารถแปลงสภาพแห่งสิทธิเป็นหลักทรัพย์หรือ สิทธิที่จะได้รับหุ้น ซึ่งการมอบอำนาจให้กรรมการในการจัดสรรจะถูกจำกัดจำนวนหุ้นที่จะออก หรือถูกจำกัดไม่ให้ออกหุ้นเกินกว่าร้อยละ 20 ของจำนวนหลักทรัพย์ประเภทที่บริษัทได้ออกทั้งหมด ซึ่งการมอบอำนาจให้กรรมการไปจัดสรรหุ้นเพิ่มทุนเช่นนี้ทำให้กรรมการสามารถจัดสรรหุ้นให้กับกลุ่มใดหรือจัดสรรโดยสัดส่วนเช่นไรก็ได้

ในหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการรับหลักทรัพย์ของฮ่องกง กำหนดโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งฮ่องกง ภายใต้อำนาจตามมาตรา 34 ของ The Stock Exchanges Unification Ordinance ซึ่งให้อำนาจตลาดหลักทรัพย์กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการรับหลักทรัพย์ โดยต้องได้รับความเห็นชอบจาก Securities and Futures Commission (SFC) ตามมาตรา 35 ของ The Stock Exchanges Unification Ordinance ซึ่งข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ของฮ่องกงในหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการรับหลักทรัพย์ได้กำหนดเกี่ยวกับการให้สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนแก่ผู้ถือหุ้นไว้ดังนี้³⁰

2.1. ในการให้สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนแก่ผู้ถือหุ้นจะต้องมีการรับประกันการจัดจำหน่ายทุกครั้ง

2.2. ถ้าผู้รับประกันการจัดจำหน่ายหุ้นมีสิทธิที่จะยกเลิกการรับประกันการ

³⁰ Rule Governing the Listing of Securities on The Stock Exchange of Hongkong 1989. S.7.19-7.21.

จัดจำหน่ายได้เมื่อเกิดกรณีที่เป็นแล้ว ในเอกสารการจดทะเบียนหลักทรัพย์ (Listing Document) จะต้องระบุข้อเท็จจริงไว้โดยละเอียด โดยจะต้องระบุข้อความ ดังนี้

2.2.1 ปรากฏในแผ่นหน้าสุดของเอกสาร และเห็นได้อย่างชัดเจน

2.2.2 ระบุถึงกรณีใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้น และมีผลต่อการรับประกันการจัด

จำหน่ายหุ้น

2.2.3 ระบุให้ผู้ถือหุ้นทราบถึงความเสี่ยงใด ๆ ถ้าหากมี

2.2.4 ระบุว่าต้องได้รับความเห็นชอบจากตลาดหลักทรัพย์

โดยถือว่า Listing Document เป็นหนังสือชี้ชวน (Prospectus) ด้วย ซึ่ง เป็นไปตามที่กำหนดในบทนิยาม แต่ใน Listing Document จะมีรายละเอียดข้อมูลที่ต้อง เปิดเผยน้อยกว่าหนังสือชี้ชวนทั่วไป

2.3. ตลาดหลักทรัพย์กำหนดให้บริษัทผู้ให้สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนแก่ผู้ถือหุ้นจะต้องดำเนินการดังต่อไปนี้ เพื่อเป็นการปกป้องผลประโยชน์ของผู้ลงทุนรายย่อย

2.3.1 จะต้องระบุและเปิดเผยข้อมูล รวมทั้งวัตถุประสงค์ในการออกและ ประโยชน์ในการออกสิทธิในเอกสารการจดทะเบียนหลักทรัพย์

2.3.2 การให้สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนที่ได้กระทำอย่างมีเงื่อนไขต้อง ได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น โดยผู้ถือหุ้นที่มีส่วนการถือหุ้นตั้งแต่ร้อยละ 35 ขึ้นไปไม่มีสิทธิออกเสียงในเรื่องดังกล่าว

2.3.3 การให้สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนทั้งหมดจะต้องมีการรับประกัน การจัดจำหน่าย

2.4. ในกรณีที่การรับประกันการจัดจำหน่ายหุ้นไม่ได้มีการรับประกันการจัดจำหน่าย ไว้ทั้งหมด จะต้องมีการระบุไว้ในเอกสารการจดทะเบียนหลักทรัพย์ด้วย

2.5. การเสนอให้สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนแก่ผู้ถือหุ้นจะต้องสามารถโอน เปลี่ยนมือได้ โดย Provision Letter of Allotment หรือตราสารอย่างอื่น ซึ่งต้อง สามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลาไม่น้อยกว่า 14 วัน ซึ่งให้สิทธิในกรณีที่ผู้ถือหุ้นชาว ต่างต่าง สามารถที่จะขยายเวลาออกไปได้อีกแต่ต้องปรึกษากับตลาดหลักทรัพย์ก่อน แต่จะ ขยายระยะเวลาออกไปได้ไม่เกิน 21 วัน

สำหรับเอกสาร Provision Letter of Allotment ได้กำหนด
รูปแบบไว้ ดังนี้³¹

2.5.1 จะต้องแสดงข้อความไว้ที่หัวกระดาษในเรื่อง วันสิ้นสุดการใช้สิทธิ
ระบุว่าตราสารนี้เป็นตราสารที่มีราคาและสามารถโอนเปลี่ยนมือได้ ถ้ามีกรณีสงสัยใน
เรื่องการใช้สิทธิ สถานที่ที่ใช้สิทธิ ทะเบียนผู้ถือหลักทรัพย์ ควรปรึกษาบริษัทหลักทรัพย์
ผู้จัดการธนาคาร นักกฎหมาย หรือ ที่ปรึกษาที่ประกอบวิชาชีพอื่น

2.5.2 ในกรณีที่สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนได้มีการรับประกันการจำหน่าย
และผู้รับประกันการจำหน่ายสามารถยกเลิกการรับประกันการจำหน่ายได้เมื่อเกิดกรณีที่
จำเป็น จะต้องระบุข้อความโดยละเอียด จะต้องปรากฏข้อความโดย

2.5.2.1 ปรากฏในแผ่นหน้าสุดของเอกสาร และเห็นได้อย่าง
ชัดเจน

2.5.2.2 ระบุถึงกรณีใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้น และมีผลต่อการรับ
ประกันการจัดจำหน่ายหุ้น

2.5.2.3 ระบุให้ผู้ถือหุ้นทราบถึงความเสี่ยงใด ๆ ถ้าหากมี

2.5.2.4 ระบุว่าจะต้องได้รับความเห็นชอบจากตลาดหลักทรัพย์

2.5.3 เอกสารแสดงสิทธิจะต้องระบุหมายเลขเอกสารและจัดพิมพ์
ด้วยกระดาษคุณภาพดี ระบุชื่อและที่อยู่ของผู้ถือคนแรกและชื่อของผู้ถือร่วม (ถ้ามี)

2.5.4 ระบุวันสุดท้ายที่จะใช้สิทธิได้ซึ่งจะต้องไม่น้อยกว่า 14 วัน

2.5.5 ระบุในเรื่องดังต่อไปนี้ เมื่อเอกสารเป็นเอกสารที่สามารถ
โอนเปลี่ยนมือได้

2.5.5.1 คำสั่งของนายทะเบียนในเรื่องการโอนเปลี่ยนมือ
การแยกสิทธิ และเอกสารโอนเปลี่ยนมือจะต้องจัดอยู่ในเอกสารแสดงสิทธิ

2.5.5.2 มีการกำหนดการแยกสิทธิ (โดยไม่มีค่าธรรมเนียม)
และเอกสารในการแยกสิทธิจะต้องออกโดยเจ้าหน้าที่ผู้รับมอบอำนาจหรือตัวแทนผู้รับ
มอบอำนาจ ซึ่งจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จไม่เกิน 5 วันทำการ

³¹ Rule Governing the Listing of Securities on The Stock
Exchange of Hongkong 1989. Appendix 2.

2.6. ในการให้สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนแก่ผู้ถือหุ้น บริษัทอาจดำเนินการตามที่เห็นสมควร ดังนี้

2.6.1 ในกรณีที่หุ้นไม่มีการจองซื้อ ไม่ว่าจะโดยผู้ถือหุ้นหรือการโอนเปลี่ยนมือให้ผู้อื่น บริษัทสามารถดำเนินการตามความเหมาะสมให้ผู้ถือหุ้นอื่นได้ใช้สิทธิในราคาพิเศษ

2.6.2 ในกรณีที่หุ้นไม่มีการจองซื้อ สามารถเสนอให้กับบุคคลทั่วไปโดยวิธีเช่นเดียวกับการให้สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนแก่ผู้ถือหุ้น

2.6.3 ถ้าบริษัทไม่เลือกที่จะดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งข้างต้นและผู้ถือหุ้นไม่มีการจองซื้อหรือไม่มีการโอนเปลี่ยนมือให้ผู้อื่น และสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนนี้ได้รับการรับประกันการจำหน่ายไว้ทั้งหมดหรือเพียงบางส่วน โดยกรรมการหรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัทแล้ว การดำเนินการอื่นใดนอกจากที่กล่าวข้างต้นจะต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ถือหุ้น และผู้มีส่วนได้เสียในการดำเนินการจะต้องออกเสียงในที่ประชุมผู้ถือหุ้น

3. กระบวนการในการโอนสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้น

การให้สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนแก่ผู้ถือหุ้นในฮ่องกง ได้มีกฎหมายบริษัทของฮ่องกง ตามมาตรา 57 B ที่กำหนดให้การจัดสรรหุ้นเป็นอันอ่อนนอกจากการจัดสรรตามสัดส่วนให้แก่ผู้ถือหุ้นจะต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ถือหุ้น และได้กำหนดหลักการนี้ไว้เช่นเดียวกันในข้อตกลงการจดทะเบียนหลักทรัพย์กับตลาดหลักทรัพย์ในวรรคที่ 19 (1) ซึ่งข้อกำหนดดังกล่าวสนับสนุนหลักการในเรื่องการให้สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนแก่ผู้ถือหุ้น จึงถือได้ว่ากฎหมายบริษัทของฮ่องกงได้สนับสนุนให้บริษัทมีการให้สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนแก่ผู้ถือหุ้น เนื่องจากการจัดสรรหุ้นโดยวิธีอื่นจะทำได้ยากกว่าการจัดสรรหุ้นให้ผู้ถือหุ้นใช้สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุน และเมื่อพิจารณาจากนิยามคำว่า "หลักทรัพย์ประเภททุน"³² ตามที่กำหนดในหลักเกณฑ์รับหลักทรัพย์ หมายถึง หุ้น (รวมถึงหุ้นบริมสิทธิด้วย) ตราสารซึ่งแปลงสภาพแห่งสิทธิเป็นหลักทรัพย์ (Convertible Equity Securities) และสิทธิในการซื้อขายหุ้นในอนาคต (Option) ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น (Warrant) หรือ สิทธิซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกันในการได้รับหรือใช้สิทธิในการซื้อหุ้น หรือ ตราสารซึ่งแปลงสภาพแห่งสิทธิเป็นหุ้น แต่ไม่รวมถึงหุ้นซึ่งสามารถไถ่ถอนคืนได้ก่อนกำหนด

(Redeemable Share) ซึ่งออกโดยกองทุนรวม เมื่อพิจารณาสิทธิในการจองซื้อหุ้น
 เพิ่มทุนตามนิยามนี้จึงเข้าลักษณะเป็นหลักทรัพยประเภททุน ในลักษณะของสิทธิซึ่งมีลักษณะ
 เช่นเดียวกันในการได้รับหรือใช้สิทธิในการซื้อหุ้น

นอกจากนี้ในข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ตามหลักเกณฑ์กับหลักทรัพย (Rule
 Governing the Listing of Securities) ได้กำหนดกระบวนการในการให้สิทธิ
 ในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนแก่ผู้ถือหุ้นว่ามีกระบวนการในการดำเนินการเช่นไรบ้าง ตั้งแต่
 การประกาศให้สิทธิโดยใช้วิธีการในระบบเปิดเผยข้อมูล (Discloser) การกำหนด
 ระยะเวลาการให้สิทธิ และกำหนดรวมถึงเอกสารที่ใช้ในการโอนเปลี่ยนมือรวมถึงเนื้อหา
 ที่จะต้องระบุในเอกสารของสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนให้ผู้ถือหุ้นสามารถโอนสิทธิดังกล่าว
 นี้ให้กับบุคคลภายนอก และบุคคลภายนอกก็สามารถโอนต่อไปให้ผู้อื่นได้

เอกสารแสดงสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้นนี้ ถูกกำหนดให้ทำในรูป
 เอกสารแสดงสิทธิชั่วคราว (Temporary Document of Title) ซึ่งสามารถที่จะ
 โอนเปลี่ยนมือได้ (Renounceable) ถือเป็นตราสารในการโอนเปลี่ยนมือ
 (Renounceable Letter) ซึ่งสามารถโอนเปลี่ยนมือโดยวิธีส่งมอบตราสารให้กับ
 ผู้อื่น และเอกสารแสดงสิทธินี้เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า เอกสารในการออกหลักทรัพย
 (Letter of Allotment) ซึ่งออกในลักษณะของการระบุชื่อเจ้าของบนตราสารนั้น
 โดยโอนกรรมสิทธิโดยการส่งมอบตราสาร นอกจากนี้ยังสามารถนำสิทธิในการจองซื้อหุ้น
 เพิ่มทุนมาจดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์โดยจะต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ตามที่กำหนด
 หนึ่งในการเข้าจดทะเบียนเป็นหลักทรัพยจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฮ่องกง สิทธิในการ
 จองซื้อหุ้นเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้นได้เข้ามาจดทะเบียนเป็นหลักทรัพยที่เรียกว่า "Allotment Letter"

³²Rule Governing the Listing of Securities ออกโดย The
 Stock Exchange of Hongkong LTD. ภายใต้อำนาจตามมาตรา 34 ของ The
 Stock Exchanges Unification Ordinance ซึ่งให้อำนาจตลาดหลักทรัพย์
 กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการรับหลักทรัพย โดยต้องได้รับความเห็นชอบจาก Securities
 and Futures Commission (SFC) ตามมาตรา 35 ของ The Stock Exchanges
 Unification Ordinance

ซึ่งเป็นเอกสารในการออกหลักทรัพย์ และในขณะเดียวกันก็มีหลักทรัพย์ที่เรียกว่า "Warrant into equity" จัดระเบียบในตลาดหลักทรัพย์ด้วย³³

การกำหนดสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้นในประเทศญี่ปุ่น

1. ข้อกำหนดในกฎหมายบริษัทและกฎหมายหลักทรัพย์ของประเทศญี่ปุ่น

กฎหมายบริษัทไม่ได้กำหนดให้ผู้ออกหลักทรัพย์จะต้องให้สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนแก่ผู้ถือหุ้นในการจองซื้อหลักทรัพย์ใหม่ ผู้ถือหุ้นจะได้รับสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนเมื่อมีการกำหนดในข้อบังคับบริษัทให้การเพิ่มทุนของบริษัทจะต้องจัดสรรให้ผู้ถือหุ้นตามสัดส่วน หรือเมื่อกรรมการลงมติจัดสรรหุ้นให้กับผู้ถือหุ้น ในการจัดสรรหุ้นเพิ่มทุนโดยทั่วไปการจัดสรรหุ้นเพิ่มทุนให้ผู้ถือหุ้นจะตั้งราคาขายเท่ากับราคาหน่วยของหุ้น (Par)³⁴

การให้สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนแก่ผู้ถือหุ้น จะต้องทำหนังสือชี้ชวนเนื่องจากถือว่า รายชื่อผู้ถือหุ้นสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาจึงไม่เป็นการให้สิทธิโดยเฉพาะเจาะจง นอกจากนี้ยังต้องไปจดทะเบียนกับกระทรวงการเงิน (The Ministry of Finance) แต่ไม่มีข้อกำหนดให้การออกสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนให้ผู้ถือหุ้นจะต้องมีการรับประกันการจัดจำหน่ายหุ้น³⁵

³³ Issa Secretariat, Union Bank of Switzerland, ISSA FOLDER 1987. (NZZ Fret AG : Switzerlandk, 1987), P HK1. และ Issa Secretariat, Union Bank of Switzerland, ISSA HANDBOOK 1990. (NZZ Fret AG :Switzerland, 1987), P HK5.

³⁴ Misao Tatsuta, Securities Regulation in Japan .(1970 : University of Tokyo Press) p 3.

³⁵ Misao Tatsuta, Securities Regulation in Japan .(1970 : University of Tokyo Press) p 23-24.

ในการดำเนินการของบริษัทในการให้สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนให้ผู้ถือหุ้นของ ประเทศญี่ปุ่นมีกระบวนการดังนี้³⁶

1. การตัดสินใจในการเพิ่มทุนสามารถทำได้โดยคณะกรรมการบริษัทที่มีมติเพิ่มทุน (Art 280-2 ของ Commercial Code)
2. จดทะเบียนการเพิ่มทุนกับกระทรวงการเงิน (Art 4 ของ The Stock and Exchange Law)
3. ประกาศวันให้สิทธิแก่ผู้ถือหุ้น และวันปิดสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้น (Art 280-4 Commercial Code)
4. ส่ง Notification of New Share Offer , Stock Application Form) และหนังสือชี้ชวน (Propectus) ให้ผู้ถือหุ้นแต่ละคน (280-5 280-6 และ Art 13 ของ Stock Exchange)
5. ถึงวันสุดท้ายที่จะใช้สิทธิในการจองซื้อหุ้น ถ้าผู้ถือหุ้นไม่ใช้สิทธิในการจองซื้อ บริษัทจะต้องดำเนินการกับหุ้นที่ไม่มีการใช้สิทธิในการจองซื้อนั้น (Art 280-5 ของ Commercial Code)
6. ผู้ถือหุ้นชำระเงินในวันกำหนดชำระเงิน (Art 280-7 ของ Commercial Code)
7. บริษัทออกใบหุ้นให้แก่ผู้ถือหุ้น (Art 226 ของ Commercial Code)

2. กระบวนการในการโอนสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้น

ในการให้สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนในญี่ปุ่น เมื่อมีการพิจารณาจากนิยามคำว่า "หลักทรัพย์" ตามที่กำหนดใน The Securities and Exchange Law 1948 ตาม มาตรา 2(6)³⁷ ได้กำหนดให้ "หลักทรัพย์" หมายถึงรวมถึง ตราสารซึ่งให้สิทธิในการได้รับหลักทรัพย์ใหม่ (Share Certificates or Certificate Respresenting Subscription Right to New Stocks) ซึ่งสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนเป็นสิทธิที่

³⁶ Japan Securities Research Institute , Securities Market in Japan 1990. p31-37.

³⁷ Financial and Exchange Law 1982 , Art. 2 .

จะได้หลักทรัพย์ใหม่ โดยสามารถใช้สิทธิในการจองซื้อหลักทรัพย์ได้ จึงถือเป็นหลักทรัพย์ตามความหมายของนิยามนี้ และในการดำเนินการให้สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนบริษัทจะมีการออกตราสารที่เรียกว่า Allotment Letter ให้ผู้ถือหุ้น ซึ่งเป็นเอกสารชั่วคราวที่แสดงสิทธิในการจองซื้อหุ้นใหม่ โดยตราสารนี้สามารถโอนเปลี่ยนมือไปยังผู้อื่นได้ โดยตราสารจะออกในลักษณะที่เรียกว่า Registered Certificate ซึ่งเป็นตราสารที่จะมีการระบุชื่อเจ้าของบนตราสารนั้น และสามารถโอนความเป็นเจ้าของโดยการสลักหลังและการส่งมอบตราสาร หรือ Jumbo Certificate ซึ่งเป็นตราสารที่มีหน่วยของตราสารมากกว่าหน่วยที่มีการซื้อขายกันจริงในระบบการซื้อขาย จัดทำขึ้นเพื่อความสะดวกในการส่งมอบและเก็บรักษา และสามารถนำตราสารแสดงสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนนี้เข้ามาจดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์ได้ อนึ่งการเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ในประเทศญี่ปุ่น สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้นได้เข้าจดทะเบียนในรูปของ "Allotment Letter" ซึ่งเป็นเอกสารในการออกหลักทรัพย์ และในขณะเดียวกันก็มีตราสารที่เรียกว่า "Warrant into Equity" จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ด้วย³⁸

การกำหนดสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้นในประเทศอเมริกา

1. ข้อกำหนดในกฎหมายบริษัทของประเทศอเมริกา

เนื่องจากในอเมริกาเป็นประเทศสหพันธรัฐ ซึ่งแต่ละรัฐจะมีกฎหมายกำหนดเป็นของตนเอง และกฎหมายบริษัทก็ได้มีกำหนดแตกต่างกันในแต่ละรัฐ แต่ได้มีการร่างกฎหมายแม่บทเพื่อให้แต่ละรัฐใช้เป็นแบบอย่างในการยกร่างกฎหมายของรัฐตน โดยใน Revised Model Business Corporation Act³⁹ ได้กำหนดเกี่ยวกับสิทธิใน

³⁸ Issa Secretariat, Union Bank of Switzerland, ISSA FOLDER 1987. (NZZ Fret AG : Switzerland, 1987), P JP1. และ Issa Secretariat, Union Bank of Switzerland, ISSA HANDBOOK 1990. (NZZ Fret AG : Switzerland, 1987), P JP6.

³⁹ Revised Model Business Corporation Act, S.6.24. and S.6.30.

การจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนไว้ดังนี้

ข้อ 6.24 Share Option

บริษัทอาจเสนอขายหลักทรัพย์ประเภท สิทธิ (Rights) เงื่อนไข (Option) หรือใบสำคัญแสดงสิทธิในการซื้อหุ้น (Warrants) สำหรับซื้อหุ้นของบริษัท คณะกรรมการบริษัทสามารถพิจารณาในการออกหลักทรัพย์ในรูปของสิทธิ เงื่อนไข หรือ ใบสำคัญแสดงสิทธิในการซื้อหุ้น โดยกำหนดรูปแบบ เนื้อหา และระยะเวลาในการออกหุ้น

ข้อ 6.30 Shareholder Preemptive Rights

(A) ผู้ถือหุ้นจะได้รับสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุน เมื่อมีการกำหนดการให้สิทธิไว้ในข้อบังคับของบริษัท

(B) ซึ่งสามารถกำหนดในข้อบังคับบริษัทโดยใช้ข้อความ ดังนี้ "บริษัทเลือกที่จะให้สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนแก่ผู้ถือหุ้น " (หรือถ้อยคำอย่างอื่นที่ใกล้เคียงกัน) จะใช้วิธีการตามที่กำหนดดังนี้ เว้นแต่มีข้อบังคับของบริษัทกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

(1) ผู้ถือหุ้นของบริษัทได้รับสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุน โดยออกในรูปใบหรือเงื่อนไขใดซึ่งมีการกำหนดโดยคณะกรรมการบริษัทที่จะดำเนินการด้วยความเหมาะสม และโอกาสที่เหมาะสมในการดำเนินการตามสิทธิที่จะได้รับหุ้นที่ยังไม่มีการเสนอขายตามสัดส่วนการถือหุ้น ภายใต้การตัดสินใจของคณะกรรมการที่จะออกหุ้นนั้น

(2) ผู้ถือหุ้นสามารถยกเลิกสิทธิในการจองซื้อหุ้นได้ โดยจะต้องมีการยกเลิกเป็นหนังสือ

(3) กรณีการดำเนินการดังต่อไปนี้ ไม่ต้องดำเนินการในเรื่องสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุน

3.1 การออกหุ้นเพื่อตอบแทนให้กับกรรมการ
เจ้าหน้าที่ ตัวแทนของบริษัท

3.2 การออกหุ้นเพื่อรองรับการแปลงสภาพ เงื่อนไข หรือ สิทธิ ซึ่งออกให้ตอบแทนกรรมการ เจ้าหน้าที่ ตัวแทนของบริษัท

3.3 หุ้นซึ่งออกตามข้อบังคับของบริษัทซึ่งออกภายใน 6 เดือนนับแต่การจัดตั้งบริษัทมีผล

3.4 หุ้นซึ่งออกขายเพื่อการตอบแทนเป็นอย่างอื่น

นอกจากเงินสด

(4) ผู้ถือหุ้นแต่ละประเภทซึ่งไม่มีอำนาจในการลงคะแนน แต่มีสิทธิดีกว่าในเรื่องการจัดสรรกำไรให้ผู้ถือหุ้น หรือในเรื่องทรัพย์สิน ไม่มีสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนในการได้รับหุ้น

(5) ผู้ถือหุ้นแต่ละประเภทซึ่งมีสิทธิออกเสียงลงคะแนน แต่ไม่มีสิทธิพิเศษในการจัดสรรกำไรให้ผู้ถือหุ้น หรือในเรื่องทรัพย์สิน ไม่มีสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนในการได้รับหุ้นซึ่งให้สิทธิพิเศษในเรื่องการจัดสรรกำไร หรือทรัพย์สิน เว้นแต่ หุ้นซึ่งได้รับสิทธิดีกว่าสามารถแปลงสภาพ หรือมีสิทธิที่จะได้รับหุ้นซึ่งปราศจากสิทธิพิเศษ

(6) หุ้นซึ่งอยู่ภายใต้บังคับของการให้สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนซึ่งผู้ถือหุ้นไม่รับ อาจออกให้กับบุคคลภายใน 1 ปี หลังจากเสนอให้กับผู้ถือหุ้น ภายใต้การพิจารณาของคณะกรรมการบริษัทโดยราคาจะต้องไม่น้อยกว่าการพิจารณาให้สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้น การเสนอขายในราคาต่ำกว่าหรือภายหลัง 1 ปีจากวันที่จะใช้สิทธิในการซื้อหุ้นอยู่ภายใต้หลักการให้สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนแก่ผู้ถือหุ้น

และในกฎหมายบริษัทของรัฐ Delaware ซึ่งเป็นรัฐที่บริษัทนิยมไปจดทะเบียนจัดตั้งในประเทศอเมริกา โดยกฎหมายได้กำหนดเกี่ยวกับสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุน⁴⁰ ดังนี้

มาตรา 157 ตามที่กำหนดในข้อบังคับบริษัท บริษัทสามารถออกและเสนอขายหุ้นในลักษณะของหุ้นหรือหลักทรัพย์ประเภทอื่น สิทธิ (Rights) หรือ เงื่อนไข (Option) ที่ให้สิทธิผู้ถือที่จะซื้อหุ้นทุนจากบริษัท ซึ่งสิทธิหรือเงื่อนไขจะมีหลักฐานการออกโดยออกเป็นตราสาร (Instrument) ซึ่งสามารถออกโดยคณะกรรมการบริษัทและการกำหนดดังนี้ สามารถกำหนดเวลาที่จะออก โดยจำกัดหรือไม่จำกัดระยะเวลา ราคาที่จะใช้สิทธิในการซื้อหุ้นจากบริษัทในวันใช้สิทธิตามสิทธิ หรือ เงื่อนไขที่ได้ สามารถกำหนดในข้อบังคับ

⁴⁰ Delaware General Coporation Law , S.157.

บริษัท หรือมติคณะกรรมการบริษัทในการออกและเสนอขายหลักทรัพย์ทั้งสิทธิและเงินไต่ ซึ่งสามารถทำให้มีผลหรือออกในรูปของตราสารที่เป็นหลักฐานในการออกสิทธิหรือเงินไต่

2. ข้อกำหนดในกฎหมายหลักทรัพย์ของประเทศอเมริกา

สำหรับในกฎหมายหลักทรัพย์ ใน Securities Act 1933⁴¹ ได้ให้นิยามคำว่า หลักทรัพย์ (Securities) โดยได้นิยามไว้ใน Section 2 (1) ดังนี้

The term "security" means any note, stock, treasury stock, bond, debenture, evidence of indebtedness, certificate of interest or participation in any profit-sharing agreement, collateral-trust certificate, preorganization certificate or subscription, transferable share, investment contract, voting-trust certificate, certificate of deposit for a security, fractional undivided interest in oil, gas, or other mineral rights, or, in general, any interest or instrument commonly known as a "security", or any certificate of interest or participation in, temporary or interim certificate for, receipt for, guarantee of, or warrant or right to subscribe to or purchase, any of the foregoing.

ซึ่งถ้อยคำที่ว่า " any interest or instrument commonly known as a "security" " คือ ผลประโยชน์หรือตราสารซึ่งโดยทั่วไปรู้จักในนามของหลักทรัพย์ และ ถ้อยคำที่ว่า " right to subscribe to or purchase " คือ สิทธิที่จะได้รับหรือซื้อ ซึ่งสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้นเข้าลักษณะเป็นตราสารที่รู้จักในนามของหลักทรัพย์ และเป็นสิทธิที่จะได้รับหรือซื้อหุ้น

⁴¹ SECURITIES ACT 1933 , S.2(1).

อนึ่ง ในประเภทหลักทรัพย์ซึ่งเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เพื่อทำการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ ได้ระบุถึงหลักทรัพย์ที่เรียกว่า "Rights"⁴² ว่ามีที่มาจาก การที่บริษัทในประเทศอเมริกาได้กำหนดในเรื่องสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้น (Pre-emptive Rights) และบริษัทจะต้องให้สิทธิในการซื้อหุ้นที่ออกใหม่ตามสัดส่วน การถือหุ้นให้กับผู้ถือหุ้น สิทธินี้เรียกว่า "Rights" ซึ่งจะกำหนดจำนวนหุ้นซึ่งผู้ถือหุ้น สามารถซื้อได้ ราคาต่อหุ้นที่เสนอขาย วันสุดท้ายที่สามารถใช้สิทธิ ซึ่งถือเป็นหลักทรัพย์ ประเภท Equities and Warrants โดยออกเป็นตราสารในลักษณะของ Registered Certificate⁴³ ซึ่งเป็นตราสารที่จะมีการระบุชื่อเจ้าของตราสารลงบนตราสารนั้น และในขณะเดียวกันก็มีตราสารที่เรียกว่า "Warrant" จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ด้วย อนึ่ง การให้สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนแก่ผู้ถือหุ้น บริษัทจะต้องดำเนินการจัดทำหนังสือชี้ชวนส่งไปให้กับผู้ถือหุ้นด้วย

3. กระบวนการในการโอนสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้น

เมื่อสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้นเป็นหลักทรัพย์จึงต้องใช้วิธีการโอนหลักทรัพย์ซึ่งได้กำหนดไว้ใน Uniform Commercial Code ในหมวด 8 ที่ว่าด้วย Investment Security ซึ่งได้กำหนดไว้ใน Section 8-307 ในเรื่องการโอน หลักทรัพย์ว่า การโอนหลักทรัพย์ทำได้โดยการส่งมอบหลักทรัพย์ แต่ในกรณีที่เป็นหลักทรัพย์ ชนิดระบุชื่อ การส่งมอบจะต้องมีการสลักหลังใบหุ้น มิฉะนั้นการส่งมอบอย่างเดียวยังไม่ ทำให้ผู้รับโอนกลายเป็นผู้ซื้อโดยสุจริต ดังนั้นในการโอนสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้นในอเมริกาจึงต้องดำเนินการสลักหลังและส่งมอบตราสารนั้น⁴⁴

⁴² Issa Secretariat, Union Bank of Switzerland, ISSA HANDBOOK 1990. (NZZ Fret AG : Switzerland, 1987), P US5.

⁴³ Issa Secretariat, Union Bank of Switzerland, ISSA FOLDER 1987. (NZZ Fret AG : Switzerland, 1987), P US1.

⁴⁴ สมศรี ลิมส์ว่าง, "ปัญหาการโอนหุ้นที่ซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์" (วิทยานิพนธ์ มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ ภาควิชาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2532) หน้า 95-98.

บทสรุป

จากการศึกษาสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้นในต่างประเทศจะเห็นว่าในประเทศอังกฤษ อเมริกาได้กำหนดให้บริษัทจะต้องให้สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนให้แก่ผู้ถือหุ้นไว้ในกฎหมายบริษัทโดยเฉพาะโดยกำหนดเงื่อนไขว่าเมื่อบริษัทมีการออกหุ้นเพิ่มทุนจะต้องจัดสรรหุ้นให้กับผู้ถือหุ้นเดิมก่อน และมีการกำหนดเงื่อนไขในการยกเว้นการจัดสรรหุ้น แต่ในประเทศสิงคโปร์ ญี่ปุ่นไม่ได้กำหนดให้มีเรื่องการจัดสรรหุ้นเพิ่มทุนให้ผู้ถือหุ้น สำหรับในประเทศฮ่องกงกำหนดว่าการจัดสรรหุ้นด้วยวิธีอื่นนอกจากการจัดสรรให้กับผู้ถือหุ้นจะต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น จึงเห็นได้ว่าการให้สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนแก่ผู้ถือหุ้นไม่จำเป็นต้องมีการกำหนดไว้ในกฎหมายบริษัทมาก่อน แต่บริษัทสามารถพิจารณาจัดสรรหุ้นให้กับผู้ถือหุ้นได้เอง โดยในประเทศที่ศึกษาทั้ง 5 ประเทศนี้มีการกำหนดให้สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนเป็นหลักทรัพย์ชนิดหนึ่งที่สามารถโอนเปลี่ยนมือกันได้และสามารถโอนกันได้ เช่นเดียวกับหลักทรัพย์ทั่วไป และเมื่อผู้ถือหุ้นได้ลงมติจัดสรรหุ้นเพิ่มทุนให้กับผู้ถือหุ้นให้กับผู้ถือหุ้นเดิม ก็จะมีการให้สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนซึ่งสามารถโอนเปลี่ยนมือกันได้ในฐานะของหลักทรัพย์ โดยในประเทศอังกฤษ สิงคโปร์ ฮ่องกง และญี่ปุ่นจะให้สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้นเป็นหลักทรัพย์ในรูปของ Allotment Letter ซึ่งเป็นตราสารแสดงเงื่อนไขเกี่ยวกับการออกหลักทรัพย์ซึ่งได้กำหนดให้มีเอกสารในการตอบรับสิทธิให้มีเอกสารตอบรับสิทธิ (Form of Acceptance) และเอกสารโอนเปลี่ยนมือให้กับผู้ถือหุ้น (Form of Renunciation) ซึ่งเป็นหลักทรัพย์ชนิดหนึ่งที่สามารถโอนเปลี่ยนมือได้ เช่นเดียวกับวิธีการของหลักทรัพย์ ในขณะที่ในประเทศอเมริกาออกสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนในรูป Right ซึ่งถือว่า Right เป็นหลักทรัพย์ชนิดหนึ่ง การโอนเปลี่ยนมือจึงใช้วิธีการโอนหลักทรัพย์ตามปกติ

และจากการศึกษาจะเห็นได้ว่าเป็นประเทศที่ศึกษาทั้ง 5 ประเทศดำเนินการให้สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนเป็นหลักทรัพย์ประเภทหนึ่งต่างหากจาก Warrant โดยถือว่าเป็นหลักทรัพย์ประเภทเดียวกัน นอกจากนี้ในกระบวนการที่ออกสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนจะต้องมีการเปิดเผยข้อมูลต่อประชาชนเช่นเดียวกับการเสนอขายหลักทรัพย์ต่อประชาชน โดยในประเทศอเมริกา ญี่ปุ่น จะต้องมีการทำหนังสือชี้ชวน (Prospectus) ในประเทศอังกฤษ ฮ่องกง จะต้องทำ Listing Document ซึ่งมีสถานะเช่นเดียวกับหนังสือชี้ชวน

ส่วนในสิ่งคิปรี่จะต้องทำ Offering Circular ซึ่งมีเนื้อหาของข้อมูลที่จะต้องเปิดเผย เช่นเดียวกับหนังสือชี้ชวนแต่มีข้อมูลที่น้อยกว่า

ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการศึกษาการออกสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนให้กับผู้ถือหุ้น ทั้ง 5 ประเทศจะได้นำมาใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาการให้สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนในประเทศไทย

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย